

başarıya
kanat aç

7. SINIF
TÜRKÇE
25 SİSTEMATİK
SARMAL DENEME

YENİ İÇERİK

MÜFREDATA
TAM UYUMLU

AKILLI
TAHTA

TAMAMI VİDEO
ÇÖZÜMLÜ

KORAY
VAROL

KYA
YAYINLARI

7. SINIF TÜRKÇE 25 SİSTEMATİK SARMAL DENEME

ISBN

978-625-6917-07-1

Yazar

Kva Yayın Kurulu

Yayıncı

KVA YAYINCILIK A.Ş.
Kuştepe Mah. Leylak Sok. No:1 K: 4 D: 16
Nursanlar İşmerkezi Şişli/İstanbul
0212 263 63 36

Yayıncı Sertifika No

41654

Dizgi-Mizanpaj

KVA Yayın Birimi

Kapak Tasarım

Ofisgraf
İstanbul
(533) 476 70 88

Baskı ve Cilt

WPC MATBAACILIK SAN. TİC. A.Ş.
Osmangazi Mah. Mehmet Deniz Kopuz Cad. No: 17/1 Esenyurt / İSTANBUL

Matbaa Sertifika No

50884

Bu kitabın her hakkı saklıdır. Hangi amaçla olursa olsun, kitabın tamamının veya bir kısmının KVA Yayıncılık AŞ'nin yazılı izni olmadan kopya edilmesi, fotoğraflarının çekilmesi, bilgisayar ortamına alınması, herhangi bir yolla çoğaltılması, yayımlanması veya başka bir amaçla kullanılması yasaktır. Bu yasağa uymayanlar, doğabilecek cezai sorumluluğu ve kitabın hazırlanmasındaki mali külfeti peşinen kabullenmiş sayılır.

EDİTÖRÜN SÖZÜ

Merhabalar!

Sevgili Öğretmenimiz,

Sistematiik sarmal denemeler, belirlediğimiz **25 aktif hafta** üzerine kurgulanmıştır. Eğitim öğretim yılının ilk üç haftası ile son haftaları ve sınav haftalarında sarmal deneme yapma olanağı zorlaştığından bu haftalardaki kazanımlar bir sonraki veya önceki haftaların kazanımlarıyla birleştirilmiştir.

36 hafta olan çalışma takvimi **25 aktif hafta** olarak düzenlenmiştir. Bu düzenlemede, her bölgeden öğretmenlerimizle yaptığımız görüşmeler ve birçok öğretmenimizin istek ve beklentileri bize yol gösterici olmuştur.

Haftalık denemeler sadece o haftanın kazanımlarını taramamalı, öğrencilere geriye bakış yaptırmalı ayrıca soruların düzeyi de önceki haftaların kazanımlarına doğru zorlaşmalıdır. Bu mantıkla hazırlanmış olan sistematiik sarmal denemeler, öğrencilerin yeni öğrendiği konuların öğrenme düzeyi hakkında bilgi verdiği gibi yakın ve uzak haftalardaki kazanımların da öğrenciler tarafından hatırlanma durumu hakkında bilgi verecek dinamik bir süreçtir.

Öğretmenlerimize; hangi öğrenciyle hangi konuda ve hangi düzeyde etüt etmesi anlamında bilgi verecek olan bu sistemle bilgilerin sürekli canlı tutulması sağlanmıştır. Yapılan her denemeden sonra öğrencilere, yanlışları üzerinden haftalık çalışma programlarını gözden geçirmeleri ve eksik konuları üzerine gitmeleri önerilmektedir. Doğaldır ki birikimli ilerleme ve hiçbir kazanımı gözden kaçırmadan, her seviyede soruların çözülmesiyle başarıya ulaşılacağı kesindir.

Sistematiik sarmal denemelerde üç bölüm bulunmaktadır.

1. Mavi Bölüm: Bu bölümde 10 soru bulunmaktadır. Belirlenmiş haftanın kazanımları kolay ve kolay-orta sorularla taranmaktadır. Bu sorular beceri temelli sorulardan oluşmaktadır.

2. Yeşil Bölüm: Bu bölümde 4 soru bulunmaktadır. Yakın haftaların yani önceki dört haftanın kazanımlarından oluşmaktadır. Her haftaya bir kazanım şeklinde düzenlenmiştir. Beceri temelli olan bu sorular, orta ve orta-zor düzeyde hazırlanmıştır.

3. Mor Bölüm: Bu bölümde 6 soru bulunmaktadır. Uzak haftanın yani ilk haftadan yeşil bölüme kadar olan haftanın kazanımları zor sorularla taranmıştır. Bu kazanımlar belirlenirken belli bir algoritma kullanılmış ve tüm kazanımlar sistematiik şekilde denemelere konulmuştur.

Sevgili Öğrencimiz,

Sizlere yardımcı olup sizin daha iyiye gitmeniz için bu kitabı hazırladık.

Bir şeyi öğrenme aşamasında genellikle hepimiz belli bir seviyede zorlanırsınız. Bu normal ve doğal bir süreçtir. Eğitimde önemli olan nokta öğrenme çabasıdır. Okulda dersi iyi dinlemen, anlamadığın noktaları sorman, daha sonra öğrendiğin konularla ilgili soru çözmen ve takıldığın yerleri öğretmen ve arkadaşlarına sorman seni ileriye götürür. Bu sürekli kendi kendini besleyen bir durumdur. Sen yaptıkça ileri gidersin, ileri gittikçe yapabilme gücün artar, bunu istediğin ve buna inandığın sürece daha da ileri gidersin. Her yaptığından mutlu olup daha da güzelini yapmaya çalışman dileğiyle.

Sevgilerimle...

KVA YAYINLARI

*başarıya
kanat aç*

DENEME ÇİZELGESİ

KAZANIM	1. DENEME	2. DENEME	3. DENEME	4. DENEME	5. DENEME	6. DENEME	7. DENEME	8. DENEME	9. DENEME	10. DENEME	11. DENEME	12. DENEME	13. DENEME	14. DENEME	15. DENEME	16. DENEME	17. DENEME	18. DENEME	19. DENEME	20. DENEME	21. DENEME	22. DENEME	23. DENEME	24. DENEME	25. DENEME
7.1.2. - 7.2.5.																									
7.3.1.																									
7.3.16. - 7.3.17. - 7.3.18. - 7.3.19. - 7.3.20.																									
7.3.12.																									
7.3.9.																									
7.2.6 - 7.3.5. - 7.3.6.																									
7.3.8 - 7.3.21.																									
7.3.29. - 7.4.2. - 7.4.3.																									
7.4.16.																									
7.3.22. - 7.3.28.																									
7.3.28																									
7.3.9.																									
7.3.10																									
7.3.11.																									
7.3.28.																									
7.3.28.																									
7.4.13.																									
7.3.19. - 7.3.28. - 7.3.11. - 7.3.34 - 7.3.8																									
7.3.36.																									
7.3.37.																									
7.4.4. - 7.4.6.																									
7.3.19. - 7.3.20. - 7.3.22. - 7.3.25.																									
7.3.13.																									
7.3.13.																									
7.3.5. - 7.2.7. - 7.3.8. - 7.4.15.																									
7.3.28.																									
7.3.16. - 7.3.17. - 7.3.18. - 7.3.19 - 7.3.22. - 7.3.23.																									
7.3.9. - 7.3.10. - 7.3.11. - 7.3.13. - 7.3.12																									

■ Bu Kazanım/Kazanımların Testi: 4 Soru Kolay, 6 Soru Orta. Toplam 10 Soru.

■ Önceki 4 Kazanım/Kazanımların Testi: 2 Soru Orta, 2 Soru Orta-Zor. Toplam 4 Soru.

■ Topla Gel Testi: İlk kazanım/kazanımlardan yeşil kutuya kadar olan kazanımları içerir. Toplam 6 Soru Zor.

KAZANIM TABLOSU

7.1.1.	Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen olayların gelişimi ve sonucu hakkında tahminde bulunur.
7.1.2.	Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen, bilmediği kelimelerin anlamını tahmin eder.
7.1.3.	Dinlediklerini/izlediklerini özetler.
7.1.4.	Dinledikleri/izlediklerine yönelik soruları cevaplar.
7.1.5.	Dinlediklerinin/izlediklerinin konusunu belirler.
7.1.6.	Dinlediklerinin/izlediklerinin ana fikrini/ana duygusunu belirler.
7.1.7.	Dinlediklerine/izlediklerine yönelik farklı başlıklar önerir.
7.1.8.	Dinlediği/izlediği hikâye edici metinleri canlandırır.
7.1.9.	Dinlediklerinde/izlediklerinde başvuru düşünceyi geliştirme yollarını tespit eder.
7.1.10.	Dinlediklerinde/izlediklerinde tutarlılığı sorgular.
7.1.11.	Dinledikleri/izledikleri ile ilgili görüşlerini bildirir.
7.1.12.	Dinlediklerinin/izlediklerinin içeriğini değerlendirir.
7.1.13.	Dinleme stratejilerini uygular.
7.1.14.	Konuşmacının sözlü olmayan mesajlarını kavrar.
7.2.1.	Hazırlıklı konuşma yapar.
7.2.2.	Hazırlıksız konuşma yapar.
7.2.3.	Konuşma stratejilerini uygular.
7.2.4.	Konuşmalarında beden dilini etkili bir şekilde kullanır.
7.2.5.	Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.
7.2.6.	Konuşmalarında uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanır.
7.2.7.	Konuşmalarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.
7.3.1.	Noktalama işaretlerine dikkat ederek sesli ve sessiz okur.
7.3.2.	Metni türün özelliklerine uygun biçimde okur.
7.3.3.	Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur.
7.3.4.	Okuma stratejilerini kullanır.
7.3.5.	Bağlamdan hareketle bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.
7.3.6.	Deyim ve atasözlerinin metne katkısını belirler.
7.3.7.	Metni oluşturan unsurlar arasındaki geçiş ve bağlantı ifadelerinin anlama olan katkısını değerlendirir.
7.3.8.	Metindeki söz sanatlarını tespit eder.
7.3.9.	Çekim eklerinin işlevlerini ayırt eder.
7.3.10.	Basit, türemiş ve birleşik fiilleri ayırt eder.
7.3.11.	Zarfların metnin anlamına olan katkısını açıklar.
7.3.12.	Fiillerin anlam özelliklerini fark eder.
7.3.13.	Anlatım bozukluklarını tespit eder.
7.3.14.	Görsellerden ve başlıktan hareketle okuyacağı metnin konusunu tahmin eder.
7.3.15.	Okuduklarını özetler.
7.3.16.	Metnin konusunu belirler.
7.3.17.	Metnin ana fikrini/ana duygusunu belirler.
7.3.18.	Metindeki yardımcı fikirleri belirler.

7.3.19.	Metinle ilgili soruları cevaplar.
7.3.20.	Metinle ilgili sorular sorar.
7.3.21.	Metindeki hikâye unsurlarını belirler.
7.3.22.	Metnin içeriğini yorumlar.
7.3.23.	Metnin içeriğine uygun başlık/başlıklar belirler.
7.3.24.	Metinde ele alınan sorunlara farklı çözümler üretir.
7.3.25.	Metinler arasında karşılaştırma yapar.
7.3.26.	Metindeki gerçek ve kurgusal unsurları ayırt eder.
7.3.27.	Metinde önemli noktaların vurgulanış biçimlerini kavrar.
7.3.28.	Okudukları ile ilgili çıkarımlarda bulunur.
7.3.29.	Metin türlerini ayırt eder.
7.3.30.	Görsellerle ilgili soruları cevaplar.
7.3.31.	Medya metinlerini değerlendirir.
7.3.32.	Bilgi kaynaklarını etkili bir şekilde kullanır.
7.3.33.	Bilgi kaynaklarının güvenilirliğini sorgular.
7.3.34.	Grafik, tablo ve çizelgeyle sunulan bilgileri yorumlar.
7.3.35.	Metinlerin yazılı hâli ile medya sunumlarını karşılaştırır.
7.3.36.	Metindeki anlatım biçimlerini belirler.
7.3.37.	Metinde kullanılan düşünceyi geliştirme yollarını belirler.
7.3.38.	Metindeki iş ve işlem basamaklarını kavrar.
7.4.1.	Şiir yazar.
7.4.2.	Bilgilendirici metin yazar.
7.4.3.	Hikâye edici metin yazar.
7.4.4.	Yazma stratejilerini uygular.
7.4.5.	Anlatımı desteklemek için grafik ve tablo kullanır.
7.4.6.	Bir işi işlem basamaklarına göre yazar.
7.4.7.	Yazılarını zenginleştirmek için atasözleri, deyimler ve özdeyişler kullanır.
7.4.8.	Yazılarında anlatım biçimlerini kullanır.
7.4.9.	Yazdıklarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.
7.4.10.	Formları yönergelerine uygun doldurur.
7.4.11.	Kısa metinler yazar.
7.4.12.	Yazdıklarının içeriğine uygun başlık belirler.
7.4.13.	Ek fiili işlevlerine uygun olarak kullanır.
7.4.14.	Araştırmalarının sonuçlarını yazılı olarak sunar.
7.4.15.	Yazılarında uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanır.
7.4.16.	Yazdıklarını düzenler.
7.4.17.	Yazdıklarını paylaşır.

T.7.3.12. : Fiillerin anlam özelliklerini fark eder.

Ve önceki kazanımlar.

1.

İnsan yaşamak için çalışmalıdır ▲

Azim bu yolda en büyük yoldaşımızdır ●

Unutma, herkes yardıma hazırdır ■

Bu yolculuk hem zor hem kolaydır ★

Bu dizelerde işaretlerle gösterilen sözcüklerin hangileri çekimli eylemdir?

- A) ▲ ve ●
B) ▲ ve ■
C) ● ve ★
D) ■ ve ★

2. **Açıklama:** Fiiller anlamlarına göre iş, oluş ve durum fiilleri olmak üzere üç gruba ayrılır. İş bildiren fiiller, öznenin kendi isteği ile gerçekleşen ve bir nesneyi etkilediği fiillerdir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde iş bildiren fiil yoktur?

- A) Annesinden yadigâr çiçekli vazoyu kırdı.
B) Okulda yüzme kategorisinde pek çok kişiyle yarıştı.
C) Yemeğin üzerine bir maden suyu içti.
D) Tatile gitmeden önce evi temizledi.

3. İş, oluş, durum ve hareket bildiren sözcüklere fiil (eylem) denir. Fiiller anlamına göre üç grupta ele alınır:

- İş (kılış) fiilleri, öznenin kendi isteği ile gerçekleşen ve öznenin bir nesneyi etkilediği fiillerdir.
- Durum fiilleri, öznenin süreklilik gösteren bir durumunu anlatan fiillerdir.
- Oluş fiilleri, öznenin kendi iradesi dışında geçirdiği değişimi bildiren fiillerdir.

Buna göre,

	Cümleler	Fiillerin Anlam Özelliği
I.	Köye <u>gittim</u> ama köyde hep yağmur <u>yağdı</u> .	Durum - Oluş
II.	Derdini <u>anlat</u> da biz <u>dinleyelim</u> .	İş - Durum
III.	Yataktan <u>kalktım</u> , ardından koltuğa <u>oturdum</u> .	Durum - Durum
IV.	Karlar <u>eridi</u> artık, bahçe-ye çiçek <u>dikebiliriz</u> .	Oluş - İş

cümlelerinin hangisinde altı çizili fiillerin anlam özelliği yanlış verilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV

4.

- Arkadaşımın anneannesi artık çok yaşlanmıştı.
- Kadın, bardakları dolaba itinayla dizdi.
- Adam olayların sonunda ardına bakmadan kaçmış.

Bu cümlelerde bulunan çekimli eylemlerin anlam özellikleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) İş, Oluş, Durum
B) Oluş, Durum, İş
C) Oluş, İş, Durum
D) Durum, İş, Oluş

5. Oluş fiilleri, öznenin kendi iradesi dışında geçirdiği değişimi bildiren fiillerdir.

Buna göre,

- I. Poşette kalan ekmekler küflenmiş.
- II. Küçük yeğenimin boyu epey uzamış.
- III. Caddeye yeni bir dükkân açmış.

numaralanmış cümlelerden hangilerinde oluş fiili-ne örnek vardır?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) Yalnız III

6.

Durum fiillerinde yapılan işten etkilenen bir nesne (varlık) yoktur.

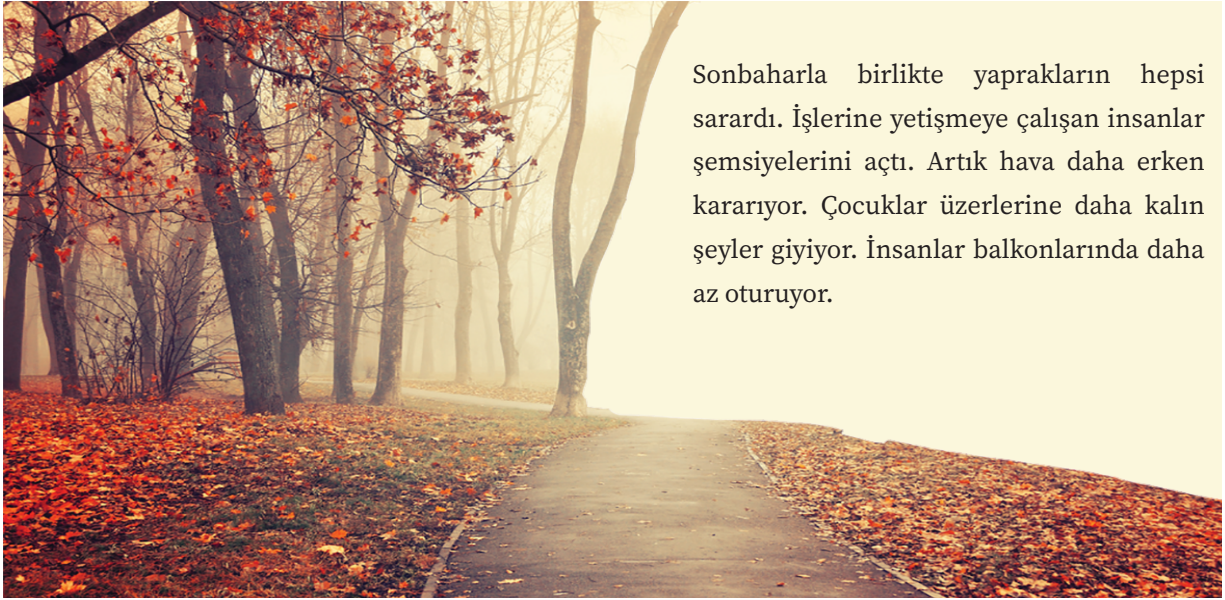
Örnek:

Kardeşim uzun süre dış kapının önünde oturdu.

Buna göre aşağıdaki cümlelerden hangisinde durum fiili vardır?

- A) Teyzem kuşu kafese koydu.
- B) Misafirlerin önüne servis için sehpaları dizdi.
- C) Bayram temizliğinden önce perdeleri yıkadı.
- D) Okuldan gelince kanepede uyudu.

7.

Sonbaharla birlikte yaprakların hepsi sarardı. İşlerine yetismeye çalışan insanlar şemsiyelerini açtı. Artık hava daha erken kararıyor. Çocuklar üzerlerine daha kalın şeyler giyiyor. İnsanlar balkonlarında daha az oturuyor.

Bu metinde geçen eylemlerin anlam özelliklerine göre sayılarının eşit olması için metnin aşağıdaki cümlelerden hangisiyle tamamlanması gerekir?

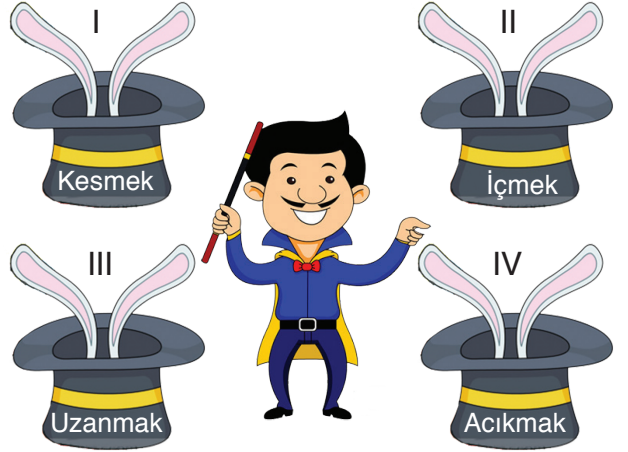
- A) Doğa şimdiden ilkbaharın gelişini bekliyor özlemle.
- B) Sonbaharın o insanı saran yumuşak havası mutlu ediyor bizi.
- C) Köyün yaşlıları meydandaki kahvede bir şeyler konuşup gülüyordu.
- D) İnsanlar kitapçıları da daha sık ziyaret ediyor sohbaharda.

8. Sürücü koltuğundaki yaşlı adam eliyle beni selamladı.
Bahçenin içine girip bir ağacın gölgesinde oturdum
ve akşama kadar orada kalıp çalışanlara baktım.
Bahar gelmişti, ağaçlar yeşermişti. Meyve taşıyan
kamyonlar, arabalar durmadan gelip gidiyor ve çok
toz kaldırıyordu.

Bu parçada geçen numaralanmış eylemlerin anlam özellikleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I numaralı eylem, durum eylemidir.
B) II numaralı eylem, durum eylemidir.
C) III numaralı eylem, oluş eylemidir.
D) IV numaralı eylem, iş eylemidir.

9.

Sihirbaz, bu tavşanlardan “oluş” eylemiyle belirtilmiş olanı şapkasından çıkardığına göre kaç numaralı tavşanı seçmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV

10.

Çekimli fiil, belirli bir zaman ya da dileği kişiyle birlikte gösteren fiildir. Fiil çekim ekleri; fiil kök veya gövdelerine eklenerek fiillerin zamanını, yapılış şeklini ve şahsını belirtir.

Örneğin “Ödevimi zamanında yaparım.” cümlesinde “yap-” fiili “-ar” geniş zaman ekini ve “-m” 1. tekil şahıs ekini alarak çekimli fiil olmuştur.

Buna göre aşağıdaki dizelerin hangisinde çekimli fiil kullanılmamıştır?

- A) Biz dalgalar, fırtınalar kahramanı yiğitleriz
Ufuklardan ufuklara haber sorar, gezeriz
B) Yolum uzundu biraz, kayalıklar çetindi
Sona yaklaşınca da gün bitti, akşam indi
C) Bir insan nihayet kemikle ettir
Bu et, bu kemiğe can hürriyetir
D) Yeni bir ay ördün al bayrağına
Girdin en sonunda irfan bağına

13.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin anlamını karşılayacak bir sözcük ya da söz grubu kullanılmamıştır?

- A) Onaylamak, doğrulamak
- B) Bir iş yapmaya istekle hazırlanmak
- C) Uygulanır duruma getirmek, canlılık kazandırmak
- D) Değişmeyen, kendini tekrar eden

14.

SAKLAMAK

- I. Korumak, esirgemek
- II. Bozulmadan doğal durumları ile durmasını sağlamak, korumak, muhafaza etmek
- III. Gizli tutmak, duyurmamak
- IV. Birine vermek için ayırmak

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “saklamak” sözcüğü numaralanmış anlamlarından biriyle kullanılmamıştır?

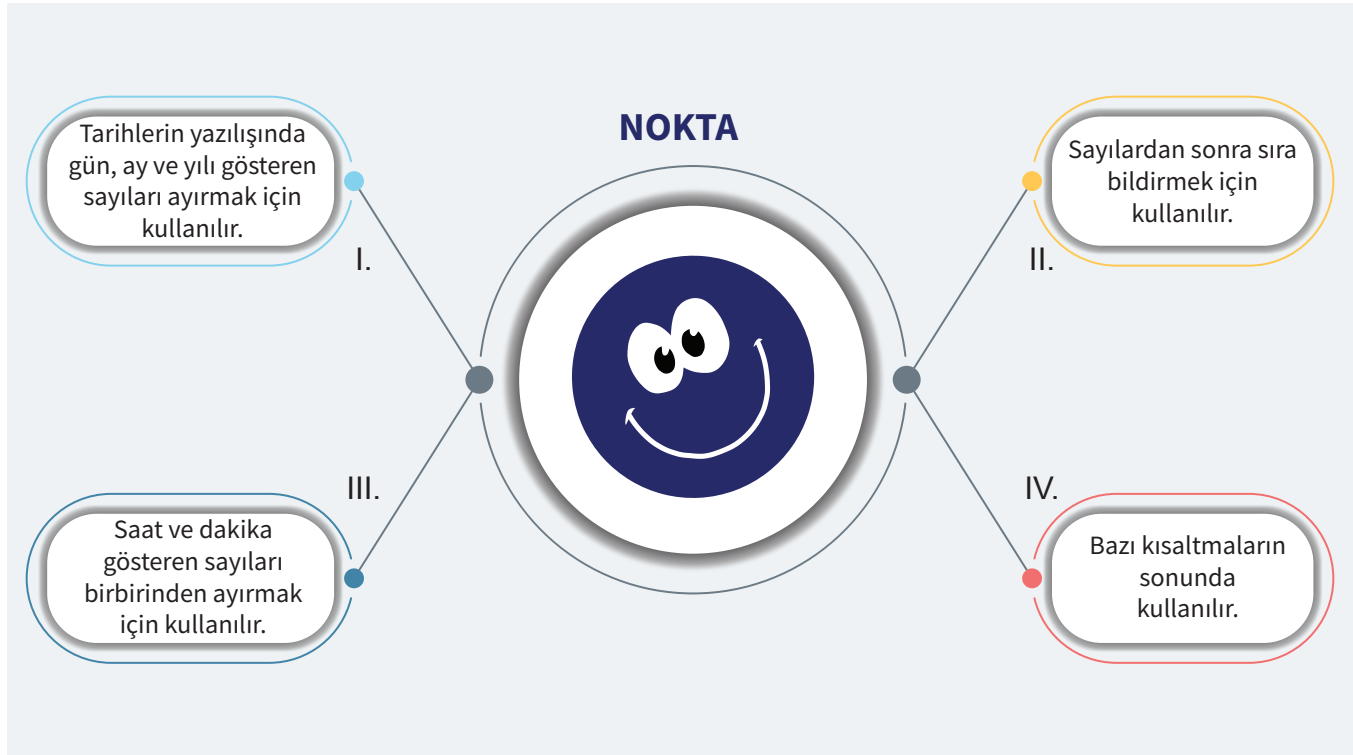
- A) Böyle bir olayı bunca zaman aileden nasıl saklarsın?
- B) Tarife göre peyniri yaptıktan sonra tuzlu suda saklamalısın.
- C) Paralarını ve mücevherlerini uzun zamandan beri bir kasada saklıyordu.
- D) Bebeklik oyuncaklarımı kuzenlerime sakladım, görünce çok sevinecekler.

15. Filozof, ömrünün son ilkbaharında dostuna bir mektup yazmıştı. Yaşantısının son basamaklarında, sessiz bir köşede kozasını örür. Biraz da âlemde neler olduğunu merak etmez olmuştur ama yine de doğa bilimleri üstüne incelemeler yapar. Yeryüzündeki sürekliliğin canlılığına uyularak değişimle gelişime varıldığını saptar. Hatta Darwin'den daha öncesi önemli bir "evrim teorisi"nin ilk temellerini attığı söylenmektedir.

Bu parçada geçen altı çizili söz öbeğinin cümleye kattığı anlam aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yalnız başına kendisiyle vakit geçirmekten mutluluk duyması
- B) Dış dünyaya karşı ilgisinin ve ilişkisinin güçsüz olması
- C) Araştırma ve çalışmalarında bireysel çalışmayı tercih etmesi
- D) İnsanlarla iletişim kurarken aktif olmak yerine dış gözlemci olması

16.

KVA Çocuk'un yazarlarından Yeliz Tevetoğlu 27 Nisan'da Dr. Nejla Türkmen Kültür Merkezinin 1. katındaki sergi salonunda 14.00'te başlayan bir imza günü düzenleyecek. Bu imza gününe tüm kitapseverler davetlidir.

Bu metinde nokta, numaralanmış görevlerinden hangisiyle kullanılmamıştır?

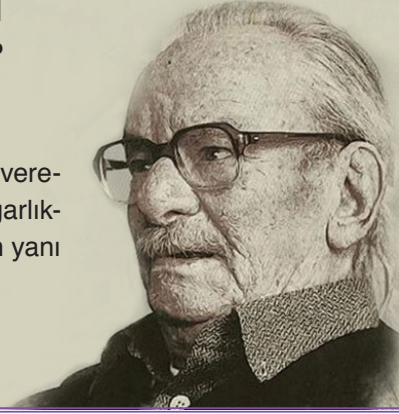
- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

17.

Türk şiirinin büyük ustalarından, “Garip” şiir akımının son temsilcisi olan Melih Cevdet Anday, vefatının 16. yılında büyük bir özlemle anılıyor.

MELİH CEVDET ANDAY’I NE KADAR TANIYORUZ?

Şiirlerinde mitolojik unsurlara ve tarihe ağırlık vererek evrensel değerleri ve Anadolu’daki eski uygarlıkları işleyen Anday, roman ve tiyatro oyunlarının yanı sıra çeviri eserlere de imza attı.

Bu görselden Melih Cevdet Anday ile ilgili;

- I. Farklı türlerde eserleri olduğu,
 - II. Birçok dilden tercüme eserleri olduğu,
 - III. Garip şiir akımının temsilcisi olduğu,
 - IV. Şiirlerinin içeriklerinin ne olduğu
- numaralanmış bilgilerden hangisine ulaşamaz?**

- A) I B) II C) III D) IV

18.

dağ (I): Yer kabuğunun çıkıntılı, yüksek, eğimli yamaçlarıyla çevresine hâkim ve oldukça geniş bir alana yayılan bölümü.

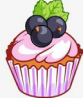
dağ (II):

- 1. isim: Kızgın bir demirle vurulan damga, nişan.
- 2. isim: İyileştirmek için vücudun hastalıklı bölümüne kızgın bir araçla yapılan yanık.
- 3. isim, mecaz: Büyük üzüntü, acı.

Buna göre “dağ” sözcüğü aşağıdakilerin hangisinde “Bu bölgede dağlar denize paralel uzanır.” cümlesinde geçen “dağ” sözcüğünün sesteşi olarak kullanılmıştır?

- A) Bu mevsimde dağ havası almak çok iyi geliyor.
- B) Şehirdeki dağın magnezyum yaydığı da söylenir.
- C) Cemşit amca, yarasının yarasını dağlayarak iyileştirmeye çalışıyordu.
- D) İki gün daireye gitmeyince dağlar kadar iş birikmiş.

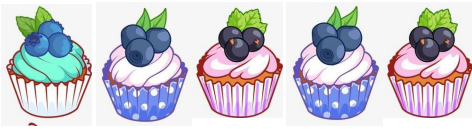
19.

Görseller	Görsellerin Temsil Ettiği Harfler
	E-A-İ-Ü
	B-D-M-N
	R-T-Y-Z

Bir öğretmen öğrencilerine kodlama öğretirken bazı görseller ve bu görsellerin temsil ettiği harfleri gösteren çalışma hazırlamıştır. Öğrenciler bu görselleri kullanarak anlamlı kelimeler oluşturacaktır. Her bir görsel sırasıyla bir harfi temsil edecek ve görsellerin yeri değiştirilmeyecektir. Öğretmenin belirlediği görseller ve görsellerin temsil ettiği harfler yandaki gibidir:

Buna göre aşağıdakilerden hangisi görselleri kullanarak oluşturduğu anlamlı kelimelerden biri değildir?

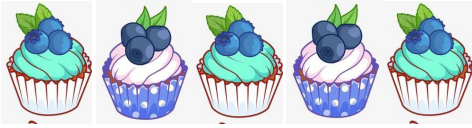
A)

B)

C)

D)

20. Çevresi tarafından çok sevilen ve saygı gösterilen ünlü İslam Filozofu Behlül, hiç gülmezmiş. Behlül'ü çok seven o dönemin halifesi, bir gün çevresindekilere: "Kim onun bir kahkaha attığını görür, duyar ve bana gelip haber verirse ona bir kese altın vereceğim." demiş. Bir kese altın sözünü duyanlar, o günden sonra Behlül'ün yanından hiç ayrılmamışlar. Onu güldürmek için olmadık şaklabanlıklar, komiklikler yapmışlar ama Behlül'ün yüzünde en ufak bir tebessüm bile yaratamamışlar.

Aşağıdaki sözcüklerden hangisi metindeki altı çizili sözcüklerden herhangi birinin eş anlamlısı olamaz?

A) Surat

B) Kahkaha

C) Etraf

D) Meşhur

T.7.3.9. : Çekim eklerinin işlevlerini ayırt eder.

a) Fiil çekim ekleri (kip ve kişi ekleri) üzerinde durulur.

Ve önceki kazanımlar.

1.

Açıklama: Kipler, haber ve dilek kipleri olmak üzere ikiye ayrılır. Haber kipleri, fiillerin ne zaman gerçekleştiğini ifade eden kiplerdir. Dilek kipleri ise fiillere farklı anlam özellikleri (şart, gereklilik, emir, istek) kazandıran kiplerdir.

Örnek: Odasında ders çalışıyor. (Haber kipi)

Odana geçip ders çalışmalısın. (Dilek kipi)

Buna göre,

- I. Uyuyan çocuğu beşiğine koydu.
- II. Bahçedeki salıncağın ipi kopmuş.
- III. Evden çıkmadan mutlaka kahvaltı yaparım.
- IV. Keşke ben de sizin gibi müzik aleti çalabilsem.

cümlelerinin hangisi diğerlerinden farklı bir kiple çekimlenmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV

2. Kipler, fiillere farklı zaman ve anlamlar kazandıran eklerdir. Örneğin “Yatağımı topluyorum.” cümlesinde bulunan “-yor” eki eylemin, içinde bulunulan zamanda gerçekleştiğini anlatmaktadır.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde fiilin aldığı kipin anlamı yanlış belirtilmiştir?

- A) Soda şişelerini çöpe atmış. (Kip, eyleme “başkasından duyulma” anlamı kazandırmıştır.)
- B) Bu konuyu onunla görüşmelisin. (Kip, eylemin ileride yapılacağını anlatmaktadır.)
- C) Akşam olmadan eve gideyim. (Kip, bir isteği dile getirmektedir.)
- D) Sabahları otuz dakika yürürüm. (Kip, eylemin düzenli olarak yapıldığını ifade etmektedir.)

3.

(I) Artık okula başlayan çocuğunuz, yani 6-8 yaş aralığındaki çocuklar, kitapları tek başına okur. (II) Miniğin kitap okumaktan sıkılmaması için yazıları büyük olan, resimli ve kısa hikâyeleri tercih etmelisiniz. (III) Onun için alacağınız kitapların yeni bilgiler içermesi, çocuğunuza açıklayabileceğiniz basit kelimelerin, temel kavramların kullanılmış olması ve dil kurallarına uygun bir şekilde yazılmış olması büyük önem taşır. (IV) Çocuk bunlardan yola çıkarak okuma alışkanlığı kazanır ve okuma sevgisi gelişir.

Bu metindeki numaralanmış cümlelerin hangisinde fiil, haber kipiyle çekimlenmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV

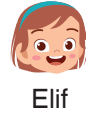
4. Aşağıdaki öğrencilerin söylediği cümlelerin hangisinde yapılan işi başkasından duyma anlamı vardır?

A)

Onunla yarın sabah bu konuyu konuşmalıyım.

B)

Bize okulda bu arkadaş yardım etti.

C)

Öğretmenimiz bu hafta zor bir sınav yapmış.

D)

Herkes bizim iş yerinde kendi işini severek yapıyor.

5.

Cümle	Kip	Kişi
----	Şimdiki zaman	III. çoğul kişi
----	İstek Kipi	I. tekil kişi
----	Geniş zaman	II. çoğul kişi
----	Gereklilik kipi	II. tekil kişi

Tabloda cümlelerdeki fiillerin kip ve kişileri (şahıs) verilip cümle kısımları boş bırakılmıştır.

Buna göre aşağıdaki cümlelerden hangisi bu boşlukların herhangi birine getirilemez?

- A) Her yemeğin içine mutlaka soğan doğrar.
- B) Çocuklar bahçede top oynuyorlar.
- C) Haber verin, giderken ben de sizinle geleyim.
- D) Günde mutlaka üç litre su içmelisin.

6.

Eylemin kim tarafından gerçekleştiğini gösteren ekleme kişi eki denir. Cümlelerin başına “ben, sen, o, biz, siz, onlar” kişi zamirlerini getirerek eylemin kim tarafından gerçekleştiği bulunur.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde eylem, farklı bir kişi ekiyle çekimlenmiştir?

- A) Bulutlar birdenbire çıkınca hava karardı.
- B) Demirler bu hafta siyaha boyanacak.
- C) Yazın havalar Akdeniz Bölgesi’nde çok ısınır.
- D) İşini her zaman düzgün bir şekilde yapmalısın.

7.

Bu masalları yazarken özellikle pedagoji kitapları okurum.
 Masalları yazarken beni harekete geçiren temel etken
 eğlence. Büyüklerin sıkıcı dünyasından çocukların renkli
 dünyasına geçişi sağlayan birbirinden eğlenceli öyküler...
 Onları kurarken nefret, öfke ve bencillikten uzak kalmaya
çalıştım ve bütün yazarlar da öyle kalmalı bence. Her şeye
 rağmen yaşamın çok güzel olduğunu vurguladım. Ama
 çocukların yaşamdaki her şeyin kusursuz olduğu yalanına
 inanmamaları için de ayrıca çaba sarf ettim. Bu konuda
 herkesin benim kadar dikkatli davrandığını...

Bu parçadaki altı çizili eylemlerden hangisi diğerlerinden farklı bir kiple çekimlenmiştir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

8. Emir kipi, bir fiilin yapılması için emir verirken kullanılan bir kiptir. Emir kipinin eki yoktur ve şahıs eklerine -sin, -in(iz) ya da -sinler getirilerek yapılmaktadır.

Buna göre,

- I. Sana dün bir tepeden baktım aziz İstanbul
- II. Görmediğim, gezmediğim, sevmediğim hiçbir yer
- III. Ömrüm oldukça gönül tahtıma keyfince kurul
- IV. Sade bir semtini sevmek bile bir ömre değer

numaralanmış dizelerin hangisinde emir kipiyle çekimlenmiş bir eylem vardır?

- A) I B) II C) III D) IV

9. Aşağıdaki dizelerin hangisinde hem haber hem dilek kipiyle çekimlenmiş bir eylem vardır?

- A) Bugün benim efkarım var zarım var
Değme felek değme telime benim
- B) Lokman Hekim gelse saramaz yarayı
Hilebaz dost ile açtım arayı
- C) Ne köşkümü koydu ne de sarayı
Baykuşlar tünedi dalıma
- D) Güz ayları geldi bozuldu bağlar
Hazan yeli değdi gülüme benim

10. Tarihin her döneminde işitme engelli ve dilsiz bireyler, kendi içlerinde iletişim kurabilmek için birbirinden farklı diller geliştirdiler. Bu anlamda ilk resmî adım Fransa'da atıldı. 1770'li yıllarda işitme engelli bireylerin kullandığı el hareketleri, grameri ve yapısı olan bir dil olarak kabul edildi ve okullarda öğretilmeye başlandı. Dünyada bu gelişmeler olurken ülkemizde işaret dilinin tam olarak ne zaman ortaya çıktığına dair net bilgiler yok ancak Evliya Çelebi'nin yazılarından yola çıkarak ulaşılan bilgiye göre 1500-1700 yılları arasında Osmanlıda bulunan mahkemelerde iletişim sağlamak için işitme engelli bireyler görev yapmış. Bu arada ilk işitme engelliler okulunun II. Abdülhamit Dönemi'nde açıldığı bilinir.

Bu metinde aşağıdaki kiplerden hangisiyle çekimlenmiş bir fiil yoktur?

- A) Duyulan geçmiş zaman
- C) Görülen geçmiş zaman

- B) Geniş zaman
- D) Şimdiki zaman

11. İş (kılış) fiilleri, öznenin kendi isteği ile gerçekleşen ve öznenin bir nesneyi etkilediği fiillerdir. Durum fiilleri, öznenin süreklilik gösteren bir durumunu anlatan fiillerdir. Oluş fiilleri, öznenin kendi iradesi dışında geçirdiği değişimi bildiren fiillerdir.

Buna göre,

Her doğan günün bir dert olduğunu

İnsan bu yaşa gelince anlarmış

dizelerindeki altı çizili fiilin anlam özelliği bakımından özdeşi, aşağıdakilerden hangisinde kullanılmıştır?

- A) İnsan, doğaya ayak bastığı andan itibaren doğayı tanımak istemiştir.
B) Kendi kendine konuşarak yürürken eski bir dostuyla karşılaştı.
C) Heykeli andıran o muhteşem duruşuyla orada öylece bir süre kaldı.
D) Çok uzaklardan geldiği izlenimi veren bir öksürük sesi duyuluyordu.

12.

Geçmişte yaşananları hayal etmek
oldukça zor bir şeymiş.
IV

Kapıdağ Yarımada'sı olarak bilinen yerin
I
adı bir zamanlar Arctonessus'muş.

Buradaki terk edilmiş tapınağın
basamaklarında otururken şunu
düşündüm:
III

Ana karaya köprülerle
bağlandığı noktadaki
II
Cyzicus'u, Milet'ten
gelenler kurdu.

Cyzicus halkı tarihteki ününü, madeni
paranın ilk örneklerine basmasına borçlu.

Bu parçada altı çizili sözcüklerden hangisi bir çekimli eylemdir?

- A) I B) II C) III D) IV